

DE Hervormde Kerk

JAARG. 3 No. 45
15 NOVEMBER 1947

WEEKBLAD VAN DE HERVORMDE RAAD VOOR KERK EN PUBLICITEIT

DE VROUW ALS PREDIKANT

Daarom gaat het, wanneer in dit blad van 13 Sept. geschreven wordt. Ds. P. J. Roscam Abbing schreef over „De vrouw en het ambt”, Prof. Dr. J. de Zwaan behandelde in het licht der exegese het onderwerp „Het zwijgen der vrouw”. Reactie bleef niet uit, voornamelijk daardoor omdat gevraagd werd zijn gevoelen over deze aangelegenheid kenbaar te maken. Talrijk bleken de pro-stemmen, maar er waren ook tegenstanders. De weerstand concentreerde zich om de figuur van de vrouwelijke domine.

Prof. de Zwaan citeerde 1 Cor. 14:34, 35, „zoals in alle gemeenten der heiligen moeten de vrouwen in de gemeente zwijgen; want het is haar niet vergund te spreken, maar zij moeten onder-geschiedt blijven, zoals de Wet zegt, en als zij iets willen te weten komen, moeten zij thuis hun mannen om opheldering vragen, want het staat lelijk voor een vrouw te spreken in de gemeente”. Daarnaast werd de aandacht gevestigd op 1 Tim. 2:12, „ik sta niet toe, dat een vrouw onderricht geeft of gezag over haar man heeft; zij moet zich rustig houden”.

Laat ik beginnen mede te delen, dat de beide artikelen van Ds. Roscam Abbing en Prof. de Zwaan mij overtuigd hebben, dat het Nieuwe Testament de benoembaarheid van de vrouw niet in de weg staat. Naar mijn mening heeft Prof. de Zwaan wel heel sterk op tijdelijke betekenis van beide schriftplaatsen de nadruk gelegd. Dat gold voor Paulus' dagen, daarmee uit. Ds. Roscam Abbing vindt het meer een kwestie van meegaan-met-je-tijd. Waarom wel een koningin op de troon en niet de vrouw op de kansel. Daar komt het op neer. Ook Prof. de Zwaan houdt dit de lezerskring voor, en hij beroept zich daarbij op de leiding Gods in de gang der historie.

Naar mijn overtuiging heeft men als Christen nimmer een pleitgrond te ontleenen aan de loop der gebeurtenissen. Dat wrekt zich in de toekomst. Het wil er bij mij, die naar vermogen alleen naar het Woord Gods luisteren wil, niet in, dat de ontwikkeling der samenleving thans de vrouw op de kansel leidt. Ongetwijfeld staan thans de meeste publieke functies als jurist, notaris en arts en vele andere betrekkingen open voor de vrouw, maar op grond daarvan behoeft men de vrouw nog niet tot alle ambten benoembaar te achten, waardoor ook de kansel voor haar open staat. Het is een grote vraag of de bekleding van de publieke functie's door vrouwen een teken is van een gezonde geestelijke en zedelijke samenleving. Ze kan tot die verrijnde verwekelijking leiden waaraan het oude Hellas ten gronde ging.

Aan de ontwikkeling der samenleving zal men geen argument voor de vrouw op de kansel ontleenen. Beslissend blijft, of het bijbels verantwoord is. Moeilijk valt te loochenen, dat Debora en Hulda profetessen waren. Niet nader behoef ik in te gaan op het „uw zonen en uw dochteren zullen profeteren”, en de vermelding van de vier dochters van Philippus (Hand. 21:9), die profetessen waren. Dat zij spraken in de samenkomsten der gemeente, is daarmee nog niet gezegd. Dat neemt niet weg, dat zij als zodanig in de bijbel genoemd worden werkzaam te zijn. Uit 1 Cor. 11:5 blijkt, dat Paulus de vrouw gekend heeft, die bad en profeteerde. Het staat geschreven!

Aandacht vraagt ook nu evenals in bovengenoemd nummer Gal. 3:28, „Hierbij is geen sprake van Jood of Griek, van slaaf of vrije, van mannelijk of vrouwelijk. Want gij zijt allen immers één in Christus Jezus”. Men moet deze bijbelplaats niet isoleren van het geheel, vooral niet wanneer men zich wil bezinnen hoe men zich in het huis Gods heeft te gedragen. Dan kan men er alle kanten mee uit. Het belang van Gal. 3:28 treedt aan de dag, wanneer men deze uitspraak niet licht uit het geheel der bijbelse open-

baring. Dan leren wij verstaan, hoe Christus onder de leiding van Zijn Geest de gemeente door het beleid der apostelen bestuurd heeft willen zien.

Het staat voor mij niet vast, dat het spreekverbod der vrouwen in de gemeente uitsluitend de gehuwde vrouwen aanging. De benaming „vrouw” wordt in het N.T. ook op de ongehuwde toegepast. In Gal. 4:4 staat uitdrukkelijk, dat Christus uit een vrouw geboren is. Van beslissen belang is in dit verband de vermelding dat Jozef niet bevreesd behoeft te zijn Maria, zijn vrouw, tot zich te nemen. Op grond van wat Matth. 1:18-25 verhaalt, kan hier alleen van een maagd sprake zijn. In 1 Cor. 7:1 spreekt Paulus van de vrouw als de andere sexe tegenover de man. In Openb. 21:9 wordt de bruid de vrouw van het Lam genoemd. Het één-zijn der gemeente in Christus heft noch het onderscheid van vrije en slaaf, noch het onderscheid in ras op. Dat geldt niet minder van de onderscheiding van man en vrouw.

Dat heeft eveneens betrekking op hun plaats in de gemeente, in de samenleving der mensen. Wie leeft en werkt, heeft verantwoordelijkheid. Is het gewicht dezer verantwoordelijkheid voor man en vrouw dezelfde? In 1 Cor. 11:3 wordt gezegd, dat Christus het Hoofd van ieder man is. Het hoofd der vrouw is de man. In de verhouding van de vrouw tegenover de man heeft men hier de huwelijksbetrekking te

veronderstellen. De ongehuwde vrouw heeft haar zorgen aan de zaak des Heren te wijden. Wat moet opvallen, is, dat Paulus zo uitdrukkelijk zegt, dat van iedere man Christus het Hoofd is. Dat heeft hij voortdurend te beseffen in en buiten het huwelijk. Hij komt er niet onder uit. Wanneer ik mijn vrouw, mijn dochter toe-vertrouw aan de behandeling van een mannelijk arts, doe ik stilzwijgend een beroep op zijn eer als man. Bijbels gezien is daarin verdisconteerd, dat deze arts te weten heeft tijdens de behandeling, dat Christus zijn hoofd is. Dit geldt niet minder van een jongen, die na een fuif een meisje naar huis brengt. Hij heeft Christus, zijn hoofd, te weten. Hij heeft haar voor zichzelf te beveiligen. En de vrouw als het zwakkere heeft dit van ieder man te verderen. Het van Christus-zijn heft het man-zijn tegenover het vrouw-zijn niet op. De man staat in een directe verhouding tot Christus. Dit spreekt Paulus ten opzichte van de ongehuwde vrouw niet uitdrukkelijk uit. Zij staat in haar eenzaamheid afhankelijker, onbeschermder in de samenleving. En al wat man is, heeft dit zowel in zijn persoonlijke als in zijn publieke verantwoordelijkheid te beseffen. Hij heeft op te komen voor het levensrecht der vrouw in de samenleving, haar te beschermen, opdat zij niet als koopwaar verkwanseld en misbruikt wordt.

Wat blijkt in dit verband uit de jeugd-

ONDER ONS

De zaak van de benoembaarheid van de vrouw in het ambt heeft veel pennen bewogen. 4800 namen kwamen ter Redactie om te betuigen, dat men deze benoembaarheid juist achtte. Daaronder waren mannen en vrouwen van goede naam in onze Kerk, o.a. van Prof. A. M. Brouwer, Prof. H. Kraemer, Prof. G. van der Leeuw, Prof. W. Banning en Prof. J. de Zwaan. Verder vele vrouwen met hoge ambten: o.a. Ir. C. H. Pontier, hoofd-ingenieur bij de Octrooiraad. Veel vrouwenverenigingen betuigden hun instemming. Wij zonden deze correspondentie door naar de Commissie voor de Kerk-orde. Intussen: ook de tegenstanders zwegen niet. Wij wijzen op het hoofdartikel van ons lid van de Brede Redactie, Dr. G. J. Streeder.

Volgende week beginnen wij met onze feuilleton „Pastorie op stelten”, geschreven door Ds. G. van Veldhuizen. Het is een boeiende roman over wat alzo in de tegenwoordige pastorie beleefd wordt. Wij vertrouwen, dat Ds. Bounsema en zijn familie veel vrienden zullen krijgen.

jaren der Kerk? Dat de vrouw terstond bij de dienst der gemeente betrokken was. Daarvan is Dorcas het bewijs. Doch tegelijkertijd zal moeten toegegeven worden ondanks Gal. 3:28, dat zij daarom nog niet tot iedere tak van arbeid krachten haar sexe de aangewezen persoon was. Voortdurend bracht de vrouw deining te weeg. Dat begon met de Grieks sprekende weduwen te Jeruzalem, die niet op haar

(Vervolg pag. 402 onderaan)

SLAG OP STOOT

HET DRONKEN GEVAAR

▲ Een jonge vriend, gymnasiast, vertelt ons het volgende:

„Wij kwamen uit Rotterdam. Wij hadden de Nieuw-Amsterdam zien uitvaren. Toen gingen wij bij de Maastunnel staan, om mee te liften naar Haarlem. Al gauw stopte een auto op ons handgebaar. Een dame achter het stuur, een heer naast haar. Zij gingen naar Leiden. Zeker, wij mochten mee. De dame was nauwelijks volwassene en zeer mooi. De heer was breed en rood in het gezicht. Hij had een joviaal gebaar en gaf ons een hand, toen wij instapten. Bovendien had hij behoefte aan houvast. Bij de dame tenminste. Die reed door, zonder veel te zeggen.

In Den Haag stopte ze. Zij zei, dat zij hier uit moest, en vroeg of één van ons kon rijden. Terzijde gaf zij te kennen, dat haar vriend dronken was, en dat zij het voor de wagen en voor onszelf veiliger vond, als een van ons reed. Maar noch mijn vriend noch ik kon rijden. Hij, door het gesmoes geprikkeld, ontsloeg haar van haar functie, zei tegen ons: hou je kiezen op elkaar, en reed weg. Omdat de bomen langs de Wassenaarseweg aan de rechterzijde iets magnetisch voor hem hadden, hield hij meestal links van de weg. Maar soms nam hij een grote bocht om een tegenligger heen. Wij vonden het spannend, maar griezelig. Bij de Haagse Schouw zijn wij er uitgegaan. Maar niet dan nadat hij ons hemelhoog geprezen had, en nadat wij getraceerd waren. Wij wilden koffie, maar vonden het zo raar om 'n borrel af te slaan.”

Tot zover onze jonge vriend.

Wij voelen: hier klopt iets niet. Dat drank gevaarlijk is voor wie achter het stuur zit, weet iedereen. De reactiesnelheden worden minder en — wat wellicht nog bedenkelijker is — overdreven. Maar deze man heeft borrels gedronken in gelegenheden, waar men kon weten, dat hij straks een stuurrad in zijn handen zou hebben. In de strijd tussen winzucht en besef van verantwoordelijkheid hebben de caféhouders, die hem bedienden het eerste glansrijk laten winnen. Niet alleen de eerste kellners, die hem bedienden, maar ook al die volgenden bij wie hij zijn hevige dorst kwam lessen. Vanwege de vrijheid.

Onze vriend krijgt les in Cicero en Homerus, uren lang, week aan week. Maar de burgerschapskunde, die moet leren, dat ook hier een daad gevraagd werd, is een vak, dat men helaas nog niet doceert. Immers, dan had hij geweten, dat het hier niet alleen gold zijn eigen lijf te redden, maar een stuk gevaar van de weg te houden. Ergens telefoneren naar een politiepost langs de weg, waarlangs de zwerver zou trekken, zou gemaakt hebben, dat deze aangehouden was, en wellicht verder had kunnen lopen. In plaats daarvan begaf hij zich weerloos, zonder afstand te nemen van de drank-suggestie, in dezelfde duivelskring, waarin de Rotterdamse feestvierder verkeerde.

En tenslotte: zolang de publieke opinie knipoogt om een pretje, zolang ons volk doorgaat met achteloos voorbij te gaan aan de toenemende veralcoholisering onzer samenleving, gebeuren er ongelukken. En niet alleen achter het stuurrad.

LEKEN OVER PREKEN

Een verjaarsvisite in de grote stad: in volle kamer met mensen, allen zonder uitzondering kerkelijk meelevend. De gewone gesprekken, en dan opeens 'n opmerking waar 'n hele discussie over ontstond. Een gesprek zo belangrijk dat we de stoute schoenen aangetrokken hebben en het verslag ervan hebben opgezonden naar de redactie van ons blad met de vraag: „Help ons hier nu toch eens uit; er zitten vast meer kerkmensen met deze moeilijkheid...”

Dit was de opmerking, die ons aan het denken zette: „Ik kan haast niet meer naar de preek luisteren tegenwoordig, het laat me allemaal koud en ik heb er niets aan.” Hij, die dat zei is geboren en getogen Hervormd. Hij is als kind reeds mee naar de kerk gegaan en men mist hem nimmer onder het Woord. Het mag snikheet wezen of ijskoud, maar op hem kan men rekenen. Het verwonderde ons dus even dat juist hij deze opmerking maakte, maar toen kwamen de tongen los. De een na de ander beaamde zijn uitspraak. Sommigen aarzeld: ze vonden dat er toch soms wel iets goeds bij was, anderen fel, zoals die ene broeder, die zei dat hij alleen maar naar de kerk gaat omdat hij de onderlinge samenkomsten niet wil nalaten en omdat de liederen hem althans nog wel iets zeiden. Maar allemaal — en we waren toch een groepje van 'n vijftien dames en heren — waren we het eens dat de kerkgang ons geen wondere blijdschap meer geeft. Toen gingen we naar de oorzaak daarvan zoeken.

De eerste man vond dat het kwam omdat er tegenwoordig zo voorwerpelijk wordt gepreekt. Hij legde dat nader uit: de preken lijken soms op een banketbakkerstentoonstelling. Allemaal heerlijke taarten — maar niet met het doel te worden opgegeten. Het gaat voortdurend over God en Zijn werk, over Zijn weldaden, maar het blijft buiten je zelf staan. Het is niet bevindelijk. Dat God ook in de mens iets werkt wordt niet duidelijk gezegd en het hele geloofsleven wordt met het leven der dankbaarheid buiten beschouwing gelaten. Je hoort alleen maar „Zo is het” en „Dat moet je geloven”, maar hoe kom je tot dat geloof en wat doet dat geloof in je eigen leven? Dat hoor je niet.

Zijn vrouw voegde daar nog iets aan toe: „Drie kwart van de domine's brengen politiek inplaats van Evangelie”, zei ze. Ik zelf was het daar niet mee eens. Niet, dat ik het haar bestrijden kon, maar ik meen dat Christendom ook wel degelijk met staatkunde te maken heeft. En bovendien: wij kerkmensen hebben tijdens de oorlog feitelijk de predikanten gedwongen om zich over de vragen van de dag uit te spreken. Wee de domine, die toen zijn mond hield over de maatregelen van de bezetters: die werd bijna direct voor Duits-gezind uitgemaakt. Maar na Mei 1945 veranderde dat meteen.

Ze haalde haar schouders op: „Je komt niet in de kerk om te horen dat je zus of zo moet stemmen”, verduidelijkte ze haar mening. „En laten ze dat voor mijn part nog zeggen, maar laten ze dan tenminste de anderen niet gaan aanvallen in de kerk. Je kunt tegenwoordig preken horen, die één stuk bestrijding van andersdenkende medechristenen zijn. Laatst had ik een radio-preek aanstaan waarin doodeenvoudig ieder afgemaakt werd, die het niet met dominé eens was. Nu, zo'n radio kun je tenminste lekker afzetten, maar als het je in de kerk treft, moet je het maar slikken”.

Een ander had 'n bezwaar van geheel andere aard. Hij zei: „Ik begrijp de preken niet, want ze zijn veel te moeilijk voor me. 't Zijn allemaal stadshuiswoorden. Het is te deftig.” Ik kon me begrijpen dat hij zo sprak want hij heeft maar weinig ontwikkeling meegekregen, al is hij dan flink geslaagd in het leven. Verschillende onzer knikten instemmend. Er wordt veel te veel verondersteld. Als een predikant van die vreemde woorden gebruikt, gaat het hele verband verloren. Laatst had er een het almaar over de pada... paro... „Paradox”, hielp mijn vriend hem. „Juistement, paradox”, knikte hij dankbaar. „Maar kun jullie me nu vertellen wat dat precies is?” We zwegen in alle talen: je voelt zo iets misschien aan, maar zeggen is een tweede.

„Ja, en dan nemen ze een tekst uit Romeinen en ze binden er een verhaal aan, vast uit de Richtertijd en nemen niet eens de moeite om dat te vertellen. Ze denken dat je de Bijbel zo ongeveer uit je hoofd kent”. „Als iemand zegt dat het niet met ons is als met Ruben of Zacharias, ga ik altijd zitten zinnen wie dat ook al weer waren en tegen de tijd, dat ik 't me herinner, praat de dominee over Ezau en Phebe”, zuchtte weer een ander.

„Maar dat is toch feitelijk onze eigen schuld”, vond 'n vijfde. „We kennen wel de telefoonadressen van onze relaties, maar de Bijbelmensen laten ons koud”.

„Je hebt het daar over relaties”, begon de jarige, die 'n grote zaak heeft. „Weet je wat mij telkens treft? Dat de predikanten het tegenwoordig prettig schijnen te vinden om ons een veeg uit de pan te geven. Onlangs hoorde ik er nog eentje preken, die beweerde dat alle handel leugen en bedrog is. Ze weten niet hoe je je moet inspannen om voor je personeel te zorgen, om je klanten behoorlijk te bedienen en alle bureau-autoriteiten te vriend te houden”.

„Dat is een steek op de ambtenarij”, vond m'n vriend, die zelf ambtenaar is. „Let maar eens op, hoe wij in de preek ook ons portie krijgen. Dominé's zijn soms net schoolmeesters — „Ho, ho”, onderbrak de onderwijzer

in onze kring — ieder krijgt op zijn beurt een standje en ze weten veel te weinig van de achtergrond der dingen om tot oordelen bevoegd te wezen. En bovendien vergeten ze dat ons zondaar-zijn veel dieper ligt dan bepaalde ambtelijke of zedelijke misstanden. Dat je feitelijk alleen maar kunt geloven dat je zondaar bent om met professor van Niftrik te spreken. Het is veel te vaak een zedelesje in de preek tegenwoordig”.

„Ja, nu zijn we het cirkeltje rond”, merende er een. „Eerst zijn ze veel te objectief, — nou ja voorwerpelijk, of hoe je het noemen wilt, je weet wel: dat je het geloven moet — en dan zijn ze het weer te weinig. Maar zou het ook aan ons zelf kunnen liggen? Stellen we onze harten wel open voor Gods Woord? Zitten we soms niet in de kerk met een massa persoonlijke vragen en gedachten die we belangrijker vinden dan het Evangelie? En leven we niet zo ver buiten God dat we in dat ene uurtje de weg terug niet meer vinden kunnen?”

„Je kon wel eens gelijk hebben” werd er opgemerkt. „Als ik naar de kerk ga is het altijd hollen en vliegen om op tijd te zijn en dan roest de drukte nog na in mijn hoofd. Neem nu het stille gebed voor de dienst — daar maak ik practisch nooit ernst mee”.

We knikten. En toen kwam de ouderling in ons midden aan het woord. Hij zei dat dit hele gesprek hem verontrustte omdat het ook wel kon wezen dat we het Woord niet meer horen konden omdat God bezig is Zich aan de wereld te onttrekken. Hij wees er op dat het Woord schaars kan worden en dat men horende kan horen en niet verstaan. Een ander trachtte dat weer te ontzenuwen en schoof alle schuld op de predikanten, omdat ze niet voldoende studeren voor hun preek. Maar dat onderschreven we toch niet zo vlot meer als eerst. En ook de opmer-

kung dat alles te wijten is aan onze geestelijke vermoeidheid leek ons geen laatste verklaring. Meer voelden we dan nog voor de stelling dat het gesproken woord aan waarde begint te verliezen: we hebben zoveel beloften en redevoeringen gehoord in onze dagen dat we het feitelijk zonder meer wantrouwen. We geloven niet meer wat we horen maar enkel wat we zien. Daarom gaan de mensen zo graag naar de bioscoop: ze hebben nog niet in de gaten dat je daar toch feitelijk ook om de tuin wordt geleid.

We zijn er niet uitgekomen. We hebben enkel afgesproken de kwestie aan onze krant voor te leggen. Dat laatste hebben we hiermee gedaan.

H. ANTUM.

Abonneert U op

DE HERVORMDE KERK

Weekblad van de Herv. Raad voor Kerk en Publiciteit

De abonnementsprijs bedraagt f 2.50 per half jaar, franco per post, bij vooruitbetaling. Abonnementen kunnen elk moment ingaan, doch slechts aan het einde van een kalender-haljaar eindigen. Vanaf heden t/m 31 December bedraagt deze

F 1.—

Betaling desgewenst op postgirorekening 363400 of per postwissel ten name van het weekblad „De Hervormde Kerk” te 's-Gravenhage met de vermelding „NIEUW” op het girostrookje.

Gaarne zenden wij op aanvraag enkele nummers gratis ter kennismaking

Adres van Redactie en Administratie: Javastraat 100, 's-Gravenhage. Tel. 114483

VAN HART TOT HART

(4)

Geloof en Bekering

Voor veel mensen is geloof — zonder dat zij dat zelf weten — in de grond van de zaak een aangelegenheid waar alleen hun verstand iets mee heeft te maken.

Van dit soort „geloof” kan geen kracht uitgaan. Men kan het ook verliezen.

Geloof in de Bijbelse zin van het woord is iets waar alles wat wij denken, gevoelen, willen hebben en zijn in is betrokken.

Het is de overgave van ons leven aan God, eens en voor altijd en telkens weer.

We zijn dan zelf deel van dat wat wij verwachten en we staan niet langer aan de kant, afwachting of God wel doen zal wat wij Hem vragen.

Geloven is ten allen tijde zeker zijn van de mogelijkheid van het wonder. Dit is bedoeld met het „aan de kinderen gelijk worden”.

Wat ons en de meeste mensen onzer dagen, het meeste last bezorgt en een verandering is om tot een levend geloof te komen zijn onze pretenties.

Of is het geen aanmatiging te menen dat wij iets zinvols zouden kunnen doen in Gods wereld buiten God om!

Iedereen denkt wel eens: Als ik, maar „goed” leef, of als ik de idealen van gerechtigheid en waarheid maar vasthoud, dan is het met mij wel in orde.

Maar is het niet de allergrootste aanma-

tiging te denken dat men leven kan uit Christus' idealen zonder Christus' hulp!

Is het geen aanmatiging te doen alsof onze duisternis het licht kan baren?

* * *

Licht uit de duisternis te scheppen is Gods werk. Daarom kan ook de vreselijkste verwarring en verworping door menselijke schuld teweeggebracht de plaats worden waar Hij Zijn macht laat gelden en heil brengt.

Dit wil niet zeggen dat wij zelf niets behoeven te doen. Dit is zeker niet het geval waar het gaat om de vernieuwing van ons eigen leven. Wat wij hebben te doen is Gods genade toelaten.

Dat wil zeggen: Als wij zien wat de werking van de zonde in de wereld is, hoe ze ook ons persoonlijk en ons gezinsleven doet ontwaarden, onszelf zien zoals Christus ons van het kruis zag en begeren anders te worden.

Daarom behoren geloof en bekering bij elkander.

Bekering maakt geloof tot iets anders dan een zaak van het verstand alleen, of een bevlieging voor een ogenblik.

God verandert ons niet ondanks onszelf maar vaak juist dan als wij Hem daarom vragen en Hem de kans daartoe geven door ons leven voor Hem open te leggen en de wegen te gaan die Hij wijst.

F. H. L.

VERVOLG DE VROUW ALS PREDIKANT

mondje gevallen waren. De dagelijkse ondersteuning zinde haar niet. Te Philippi be-rokkenen Euodia en Syntyche last al wa-ren zij Paulus uitnemend tot steun geweest. En wat Christus betreft, schept het spre-ken in profetische bezieling meer verwar-ring dan dat het dient tot gemeentee-opbouw. Profeten komen niet zo overvloedig voor als velen menen. 'n het zijn de vrouwen, die Paulus in alle gemeenten om deze voor geestelijke ontaarding te be-waren het zwijgen oplegt. 'k Kan niet inzien, waarom dit zwijgen moeten alleen de gehuwden aanging. Als Paulus hier onderscheid maakte, zou hij als diep psy-choloog het spreken eerder de gehuwden dan de ongehuwden toe... Deze toch geven zich eerder over aan een ongeremd spreken in tongen.

In de eerste brief van Paulus aan Timo-theüs staat hij stil bij de dienst der vrouw in de gemeente. De arbeid der vrouwen kan van groot belang zijn. Doch hij wijst er op, dat het gedrag der jonge weduwen tot moeilijkheden, ja tot onbehoorlijkheden geleid heeft. Dit wordt hem aanleiding niet toe te staan, dat de vrouw onderricht geeft, noch gezaghebbend in deze tegenover de man optreedt.

Van de aanwijzing van ouderlingen in de gemeente wordt in Handel. 14 gerept. Slechts mannen zijn hier bedoeld. Ook bij de vermelding van opzieners zijn steeds mannen verondersteld. In Rom. 16:1 is van Phebe, de vrouwelijke diaken, sprake. Overigens betreft de vermelding van dia-konen mannen. Christus zelf heeft de Kerk gegeven apostelen, profeten, evangelisten, herders en leraars (Ef. 4:11), dan betreft

het alleen mannelijke personen. Het N.T. kan moeilijk dienen tot een pleitgrond voor de benoembaarheid van vrouwen tot alle ambten. Dit wekt juist opzien, omdat de gemeente zo bewust uitgaat naar de dag van Christus, in Wie noch man, noch vrouw is. En nochtans ontbreekt de ver-melding van vrouwen in de naar voren komende ambten. Men zou anders ver-wachten. Maar de Heilige Geest heeft iedere sexe naar haar aard doen werkzaam zijn. 'k Laat buiten beschouwing, of de samenleving destijds op een veel lager peil stond. Men kan hoogstens zeggen, dat zij op een ander peil zich bewoog. Ook de psychologische gesteldheid der vrouw geeft niet de doorslag. De Bijbel zegt, dat God man en vrouw schiep. In Christus ge-heilgd en vernieuwd werd dit onderscheid in de practische gemeente-arbeid niet op-geheven, maar gezien. Naar haar aard had de vrouw in de geordende gemeente niet te onderrichten, noch gezaghebbend leiding te geven.

De theoloog Oepke (Theol. Wörterbuch v. G. Kittel blz. 789) constateert, dat de bekleding van het leerambt door vrouwen bijna alleen in de secten voorkomt. Alleen van het vrouwelijk diakonaat blijft sprake al ontving zij de ordening niet met hand-oplegging. Hier te lande kennen alleen de Doopsgezinden, de Remonstranten en de Lutherse Kerk de vrouw op de kansel. De Gereformeerden, die staan op de bodem der belijdenisgeschriften kennen de figuur van de vrouwelijke dominé niet. Het be-

roep op de bijbel zal het voor de Neder-lands Gereformeerde Kerk ook in de toekomst hebben uit te maken. Dan zal men niet alleen naar Gal. 3:28 hebben te luisteren, maar tegelijkertijd in verband hiermee naar hetgeen met betrekking tot de dienst der vrouw in de gemeente elders wordt voorgeschreven. Dat is bijbels ver-antwoord. Wij hebben de bijbelse richt-lijnen te volgen, wil er van een wezenlijke, niet-pikante ontplooiing van het gemeentee-leven sprake kunnen zijn.

Beroept men zich op de uitnemende arbeid, welke de vrouw als geestelijk verzorgster in de vrouwenkampen in Indië verricht heeft, dan betreft dit een nood-situatie der Kerk. Zij werd geroepen onder haar sexegenoten als predikante leiding te geven, de doop en het Avondmaal te be-dienen, zoals predikanten in oorlogssituaties als burgemeester optraden.

Komt een plaatselijke gemeente Zondag-morgen door een plots ziek worden van haar predikant in verlegenheid, dan kan een gemeentezuster, die de gave van het woord heeft, zijn plaats innemen. Ook dit betreft een noodsituatie. Deze kan geen maatstaf zijn voor het geordende kerkelijk leven. De Zendingssituatie kan evenmin met de noodsituatie worden gelijk gesteld. Ook in gene heeft men ter harte te nemen hetgeen de Bijbel in de beide brieven aan Timotheüs en Titus ons voorhoudt.

De gang van zaken in onze huidige samenleving ten spijt moge de vrouw in dienst der Kerk door haar plaats te be-seffen een sieraad zijn voor de bruids-gemeente, die haar Heer verwacht. Dan wordt zij althans in de gemeente bewaard voor de voortgaande saecularisatie.

's-Gravenhage.

G. J. STREEDER.

De Redactie van „De Hervormde Kerk” bestaat uit: Ds F. H. Landsman, hoofd-redacteur; Ds L. H. Ruitenberg, redacteur; N. G. J. v. Schouwenburg, directeur N.H. Persbureau; Mevr. J. Zimmerman, redactie-secretaresse. H. C. van Eck verzorgt de opmaak en de tekeningen.

De brede redactie wordt gevormd door Ds J. Batelaan, Utrecht; Dr. A. J. Bronkhorst, Den Haag; Dr. B. ter Haar Dz., Diepenveen; Ds J. W. van Nieuwenhuyzen, Heemstede; Dr. G. J. Streeder, Den Haag; Ds G. van Veldhuizen, Rotterdam; Ds H. A. Visser, Amsterdam-Watergraafsmeer.

De abonnementsprijs bedraagt f 2.50 per half jaar, franco per post, bij vooruitbetaling. Losse nummers 12 cent. Abonnementen kunnen elk moment ingaan, doch slechts aan het einde van een half jaar eindigen. Betaling desgewenst op postgirorekening 363400 ten name van het weekblad „De Hervormde Kerk” te 's-Gravenhage.

Uitgave van Boekencentrum N.V. Adres van Redactie en Administratie: Javastraat 100, 's-Gravenhage. Telef. 114483.